

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ἀπαστράπτοντας.) Κράτησε καὶ τὰς ἐπιστολάς
μου. Σὲ συγχωρῶ ὑπὲν ἔνα ὄφον. Ἐδύόνδε—Θὰ
ἔλθῃ ἐδῶ μία γυναικία—Θέλω νὰ μὴ τὴν δεχθῆται.
—Εἶται τοι; Νά.

EΔM. Etoal iþeX.X.7.

ΕΒΕΔ. (Τρεμούσα κατά την φωνήν και ο σωρα.)
Μή τργ δεχθής . . . Βλέπεις . . . δεν ήξεψρω . . .
είς μόνην την σκέψιν έτι έδω . . . που ξέμενα έγω . . .
μπορεῖ . . . με μίαν ἀλλήγη . . . τρέμω. Κι' ἔπειτα
κύντας δεν την γγωρίζω . . . τὴν γυναικαν ἐκεί-
νην . . . δεν τὴν ξέρω, ἀλήθεια; καὶ όμως τὴν
μισῶ. "Ακού, Ἐδημάνδε, σε παρακαλῶ. Ἑγκατα-
λείπω εἰλας τὰς προτέρας μυ υ ἀπαιτήσεις, ἀλλὰ
δές μου τούλαχιστον μίαν ίναι ιποίησιν. (Μὲ ἀγρίαν
ἐκφραστιγ.)" Ἀφησέ με μόνην μ' ἐκείνην τὴν γυ-
ναικα! . . . (Άσθμαίνουσα.) Μή φοβεῖσαι! — βλέπεις
— σου υπὸ χομπι έτι: δεν θώ την, πειράξω — βλέπεις
— σου τ' ἐρύζουμι . . . ἀλλ' ἀφησέ με μόνην μ'
ἐκείνην! Σου λέγω . . . δεν ξέρω . . . τὴν μισῶ . . .
(Ιλλησιάζουσα είς αὐτόν.) Σὲ παρακαλῶ.

ΕΔΜ. Σοῦ ἀρεσουν αἱ σκηναὶ; Ἐμέ, ὅχι. "Αργ-
σέ με.

ΕΒΕΑ. (Μὲν ἀπαίσιον μειδίαμχ.) Εἶναι γὰρ τελευταία σου λέξις; Λοιπὸν γὰρ σώστης τὴν τιμὴν μου δὲν θέλεις, νική μου ἐπιστρέψῃς τας ἐπιστολάς μου δὲν θέλεις, νική ἐγκαταλείψῃς ἔκεινην τὴν γυναικαδὲν θέλεις... Αλλὰ πές μου... λοιπὸν δὲν μὲ φοβεῖσαι διόλου;

ΕΔΜ. ("Ευπλήγητος, στρεφόμε. ος.) Τί; 'Αλλὰ
ξενύρεις πῶς μὲ τρομάζεις ἀληθινὰ μ' αὐτὴν τὴν
ὅψιν; "Αχ, ἄχ, ἄχ! ὁ ἄγγελός μου! 'Η μικροῦλα
μου καὶ ἡσυχη κορασιά... (Μὲ ἀγρίαν εἰρωνείαν
ἀπετέσμουσ). Τὴν βλέπετε!;

ΕΒΕΔ. (Τρομερά, σχέδιον μεγαλοπρεψής.) Κορασία... ήμουν. Τώρα δὲν είμαι πλέον. Σύ μ' έκαμες γυναῖκα. Κυττάξου!...

εδμ. (Είρωνικώς.) Ἀλλὰ δός μου λοιπὸν ἐνα
καθρέπτην! . . .

ΕΒΕΔΑ. ³Α! Θεέ μου! Έδημόνδε... χάνω τὸ λογικόν... Έννοιδ ὅτι δὲν καταλαμβάνω τί κάνω... Ήτάν εἴλθη ἐδῶ ἐκείνη ἡ γυναικία, ἔγω... "Ακου, Έδημόνδε... παρ' ὅλον ἐκεῖνο ποῦ μοῦ ἔκφασες... δὲν ξεύρω... ἔγω σὲ ἀγαπῶ ἀλόγη... δὲν θέω νὰ σὲ βλάψω... δὲν θέλω, ἐγνοεῖς; "Ακουσε μίαν συμβουλήν μου... φῦγε ἀπὸς ἐδῶ... φῦγε... σὲ παρασκαλῶ γιὰ τὸ καλόν σου... φῦγε..."

ΕΔΜ. (Κουρασμένος.) Έσύ νά φύγεις, γιατί είναι
ώρα!

ΕΒΕΔ. (Ιερηνής.) "Α! θέλεις νά υὲ ξεφορτωθῆς.
(Καταδέχλ ουα τελευταίαν προσπάθειαν ὅπως κρα-
τηθῇ. Πλησιάζει πρός αὐτὸν σχεδόν συρραμένη. Μὲ
φωνήν ὑπέλωφον.) Καλά. 'Εγκαταλείψει ἐκείνην
τὴν γυναικινα κι' ἔγώ φεύγω.

ΕΔΜ. (Καὶ ἐκεῖνος μηνιώδης.) Δὲν ἐγκαταλείπω τίποτε.

ΕΒΕΔ. (Μὲς ἀπειλητικὴν παράλησιν.) Τούλαχι-
στον γιὰ σῆμερα. Σήμερα! Ζητῶ μονάχα γιὰ σή-
μερα.

ΕΑΜ: Δεν έσυγχιθανά δέγωμαχι διαταγάς.

ΕΒΕΔ. (Μὲς ὑφος Θλιβερόν.) 'Αλλ' ἐγώ δὲν διατάξω : παρακαλῶ !

ΕΔΜ. (Κινδύν αυτήν. Μὲ τεταρμένον τὸν δείκτην,
ὅμως τικώτατος.) "Ογι και πάλι; Ογι. Φῦγε!

Digitized by srujanika@gmail.com

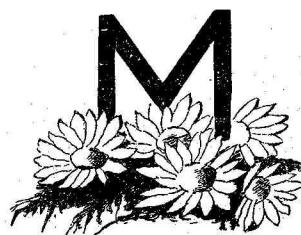
ΕΒΕΔΑ. (Εκρηγνυούμενη, μὲ μεγάλην ἐνεργητικότητα.) "Α! Τίποτε λοιπόν; "Ωστε μὲ περιφρονεῖς, παῖςεις μ' ἔμε; Λοιπὸν μὲ τὰς παρακλήσεις μού καὶ τὰς ἀπειλάς μού . . . γελάς; Λοιπὸν μὲ διώγνεις τώρα γιὰ ν' ἀπολαύσῃς μίαν ὥραν εὐδαιμονίας μὲ μίαν ἀληθηναί — ἐπιφυλασσόμενος νὰ κάμης καὶ εἰς αὐτήν ὅταν κουρασθῆς ὅ,τι καὶ εἰς ἔμε ἔχαμες, ὅ,τι τώρα μοῦ κάμνεις καὶ νὰ τὴν διωξῆς καὶ αὐτήν, ὅπως ἔμε σήμερα . . . Λοιπὸν μὲ θεωρεῖς σᾶν ἔνα παιγνίδι . . . Σήμερα εἶναι κοινωνίο, εἶναι καλό . . . τὸ κρατεῖς . . . αὖτο δὲν σοῦ ἀρέσει πλέον . . . καὶ τὸ πετάξ . . . Λοιπὸν γιὰ σὲ αἱ γυναικεῖς εἶναι παιγνίδια, εἶναι κούκλες; . . .

ΕΔΜ. ("Εντρομός.) Τί θέλεις λοιπὸν νὰ κάμης;

ΕΒΕΔΑ. (Λύψης μὲν ἐν πήδημα εὐρίσκεται εἰς τὸ παραπέτασμα, ἀρπάζει μάχαιραν κρεμασμένην εἰς τὸν τοῖχον καὶ μετὰ στιγμὴν τινα ἄγριες πάλης μὲ τὸν Ἐδυάνδον ὅστις προσπαθεῖ νὰ τῆς ἀποσπάσῃ ἀπὸ τὸ γέρι τὸ ὄπλον καὶ ἀπελπιστικῶς φωνάζει: Βοήθεια! τοῦ τὴν ἐπηγγύει τρεῖς φορὰς εἰς τὸ στήθος λέγουσα:) Λοιπόν . . . μάθε ὅτι καὶ η κούκλες σκοτώνουν! (Κατόπιν ὄφρα εἰς τὸ παράθυρον, τὸ ἀνοίγει ἀμύδως καὶ ἔκτος ἔστηται, ἀπελπις κραυγάζει.) Ἔλατε όλοι νὰ ιδήστε! Μὲ εἶχεν ἐγκαταλείψη. Καὶ ἔγώ τὸν ἐσκότωσα!

(Πίπτει ἡ αὐλαία.)

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ Κ. Καιροφύλα).

MΕ σταύρωμένα τὰ χέρια ὁ Παῦλος ἐκαμάρωγε μὲ μίαν προσήλωσιν, γεμάτην θαυματουμόν, τὸ πρῶτον του ἔργον, ποῦ εἴχε φιλοτεχνήσει ἄλλοτε εἰς τὰ νεανικά του χρόνια καὶ τὸ ὅποιον ἔμελλε τὴν ἐπομένην νὰ ἀπόστειλῃ εἰς τὸν δικγωνισμὸν κάποιας καλλιτεχνικῆς ἐκθέσεως,

Πόσην φιλαυτίαν ἔβλεπες νά λάμπῃ εἰς τὸ πρέσωπόν του, ἀντικεύζοντας τὸ ἀριστούργημα του ποῦ θὰ τοῦ ἔστοι γένει ἕνα κόσμον θριάμβων αὔξειν, ἕνα δρόμον ἄγγων στον ἥντας τώρα, πανένδοξον, σπαρμένον ἀπὸ δυφιόφυλλα ποῦ θὰ τὸν ἔρραινεν ὅλος ὁ καλλιτεχνικὸς κόσμος τῶν Ἀθηνῶν. Ἡσθάνετο ἐντές του ὅλην τὴν δύναμιν τοῦ πόνου ποῦ τὸν ἐνέπνευσε καὶ τὸν πυρέσυρε εἰς τὴν σφαῖραν τῆς ἀθνασίας· νὰ ἐχειλίζῃ ἡ φυγὴ του ἀπὸ μίαν δικαίων ὑπερηράνευν διὰ τὸ πλάσμα του, ἀνάμικτον μὲ κάποιο μυστηριώδες γόνητρον. Θέλει νὰ κάθεται ἐκεῖ ὅπερες διάσκληρες ἐκστατικὸς καὶ ἄφωνος, βυθισμένος εἰς ἕνα εἰδὸς νάρκης γλυκυτάτης, νὰ τὸ περιβόλλη μὲ βλέμμα ἀχρόταρον, θαρρεῖν πῶς κάποιο χέρι ἀστατον τὸν κρατεῖ ἐκεῖ καρφωμένον, μαγευμένον ἀπὸ τὴν ποίησιν καὶ τὸ ἀπαύγασμα τῆς καλλονῆς ποῦ ἐπλημμύριζε τριγύρω.

Μέσα εἰς τὸ φωτοπερίχυμα ποῦ ἐσκόρπια ἡ πορφύρα τῆς δύσεως μ' ἔνα γγριζίσμα μενεξεδένιων χρωμάτων, κι' ἀγκάλιαζεν διάθερμα τές ἀσύληπτες ζωγραφίες ποῦ ἐπερνε ἀνάλαφρα τὸ δημιουργὸν. Χέρι τοῦ καλλιτέγνου, ἡ «Σιβυλλὰ» τοῦ ἐγχώριεν ἀπὸ ὅλη τ' ἄλλα ἔργα του. Ἐφαίνετο ὡς μία παντοδύναμος ἐμπνευσίς, μεγαλοπερηγής, κυρίαρχος, βιστίλισσα τρανή μέσα στῆς τέχνης τὸν ναόν. Ἐξέφραζε κατὶ τι τὸ φραγταστικὸν. ἡ θέα της, τὸ αἰθεροποίητον, λέεις καὶ ηὗτον ἑτοιμη πρὸς πέταγμα ψηλά ἐκεῖ στὸ ἀπειρον, σὲ κέρμους ἄλλους — εἰς την χώραν τῶν ἡμιθέων! Εμαρτύρει δλον τὸν ἀγῶνα τὸν εἰλικρινῆ, τὸν μέγαν ἀγῶνα ἐνὸς ἐργάτου τῆς τέχνης τῆς ἀληθινῆς.

Ἐπάνω εἰς τὴν μεγάλην δύσην παριστάνει τὴν ἀστακίαν Τρωμαίαν προφήτιδα, ἔξηλωμένην ἀναπαυτικὰ ἐπὶ μαρμαρίνου θάλκου — στολισμένου ἀπὸ χιλιαδὸν λεπτοκεντήματα, βιθιζομένων, τις οἶδε, εἰς ποίον χαριτωμένον δύειρον, καὶ κλίνουσσαν μὲ γάριν παρθένας τὸ ἀγγελόμορφον κεφάλι τῆς ἐπάνω στὸ λευκό της χέρι π', ἀκουμβοῦτε σὲ κάποιο μικρὸ τραπέζακι, ἐνῷ τὰ κρινοδάχτυλά της ἔπαιζαν ἀφρορημένα μὲ τές ἀφροδαντέλλες τῆς γάζας, ποῦ ἀπλώνετο σὰν πέπλο νυφικὸ στὴν μεταξεία κόμην της, κι' ἐφιλοῦσε δειλὰ τὰ μεγάλα θεῖνά της μάτια, ποῦ σὲ προσέσθεπαν χαιδευτικὰ μὲ μίαν ἴδιακτέραν μελαγχολικὴν ἡδυπάθειαν, μαζὶ μ' ἔνα ἀπαλὸ γλυκύπεπο φῶς — ὥσταν τὸ λυκόφως τῶν ώραίων δειλινῶν . . .

“Αφινεν δὲ Παῦλος τὸ βλέμμα του νὰ πλανᾶται ἔκθαμβον εἰς τὸ μαγικὸν λαμπύρισμα τῶν χρωμάτων, τὰ δποῖα ἔωντάνευαν ἔνα τέτοιο φωτεινὸν ἵνδαλμα μπροστά του, γεμάτον ἀπὸ μίαν ποιητικὴν θέρμην, ποῦ ἐφάνταζε τόσον καιρὸν εἰς τὸν νοῦν του.

Καὶ δύως μέσα σὲ κείνην τὴν πλήμμυραν τῆς ἀρμονίας, γύρω εἰς τὴν ὑπέροχον ὥραιστητα ποῦ ἐβασιλεύει σ' ὅλο τὸ κομψό του δωμάτιον, ἐδὲ ἐπρόσεχε κανεὶς θὰ ἀπαρτήσει ἔξαφνα κάποια βαθειὰ κατήφειαν, μίαν ἔκφρασιν ἀνάνια χυμένη γύρω στὸ ποσόσπον του, θὰ διέβλεπε καθαρὰ μέσα εἰς τὸ περίλυπον βλέμμα του ἔνα ὠκεανὸν ἀπέραντον σκέψεων, ποῦ ἐχάνετο ἀπὸ πολλοῦ δὲ λογισμός του. Λησμονημένος ἐκεῖ μέσα εἰς τὴν μοναξιά του, ξαναγύριζε σιγά - σιγὰ πάλιν τὸν νοῦν του στὰ μακρυνά του χρόνια, προσπαθοῦσε ν' ἀνερευνήσῃ ἐπίμονα δλην τὴν ιστορίαν του παρελθόντος — ιστορίαν ὀνειρόθερεφτην, γεμάτην πάθεως, τὸ δποῖον δὲν ἐμετριάσθη καθόλου ἀπὸ τότε, ἀλλ' ἔξεινας ἐμεγάλωνε καὶ τὸν πλημμυροῦσσεν ἀπὸ ἔρωτα ἀπὸ πάντα.

Διὰ μιᾶς ἐπέρασεν ἐμπρός του ὁλάκερη ἡ ἐποχὴ ἐκείνη ἡ ἀσύγκριτος, δλες ἡ ἀληθινότης ἡμέρες τῆς ζωῆς του — στὸν γερμένη ἡ Λίνα σ' ἔνα διβανάκι τοῦ μικροῦ σαλονιοῦ της τοῦ ὄρκιζετο μὲ δάκρυα, πίστιν, λατρείαν, μέχρι θανάτου! Πέσον ζωντανὰ ἐμείνανε δλα αὐτὰ εἰς τὸν νοῦν του· ποτὲ δὲν θὰ τὰ λησμονήσῃ. Ἐκείνος διπλα τῆς λιποθυμισμένος ἀπὸ τὴν γοητείαν τῶν ματιῶν της «εἰς τὰ δποῖα πόσαι φυγαὶ νὰ ἐπνίγησαν, νομίζουσαι δτι ἐπιπτον εἰς τὸν οὐρανὸν» τὴν ήκουε μὲ ἀνοιχτὸ τὸ στόμα φορτώνοντας τὴν καρδιά του μὲ λόγια κενά, ἀστόχαστα, λόγια γεμάτα γυναικείαν ὑποκρισιαν! Καὶ ἔνα δεῖλι φινοπωρινό, ἀνάμεσα στὸ μοσχοβόλημα τῶν γιασεμιῶν καὶ στὲς λατάνιες ποῦ ἐστολίζεν μὲ πράσινες γιρλάντες τὸ καλαμένιο κιόσκι, ἀντίκου καὶ ὁ Παῦλος μὲ τὸν χρωστῆρα στὸ χέρι καὶ κυττάζοντάς την, ἐτράβαγε ἔσαλλος ἀπὸ συγκίνησιν καὶ ἀγάπην καὶ ἀπαράμιλλες, τές δλοζώτανες γραμμές τῆς «Σιβυλλῆς» τὴν δποῖαν μὲ πόσην χαρὰν εἰδεν ὑστεροῦ ἀπὸ τὴν ἐκτέλεσιν ἀπαράλακτην μ' Ἐκείνην!

Μέσα εἰς τὸ βασίλευμα τῆς ἡμέρας καὶ στ' ἀπελπιστικὸν κρότημα ποῦ ἀρχίζαν ἔξω τὰ νυχτοπούλια γύρω εἰς τοὺς φράγτας τῶν κυπαρισσών, οἱ ὅποιοι περιστούχιζαν τὸν ἀντικυρών πύγον, ἡ «Σιβυλλα» εἶχε προσλάβει τώρα μίαν δψιν ἀλλοιώτικην, τρομακτικὴν, γεμάτην φρίκην! Ή ἀνάμυησις τοῦ δειλινοῦ ἐκείνου ανωρύθη ηδη ὡς ἀπαίσιον φάσμα ἐιώπιον του, κι' δλα τριγύρω του εἴχον θέαν πένθιμον, σιωπῆν, θέαν θανάτου!

Κάποια ξαφνικὴ ἐνθύμησις ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν φαγτασίαν του καὶ ἔξανθψ δλην τὴν ἀποστροφὴν καὶ τὴν ἀνέκροφαστον ἀρδιαν τῆς ψυχῆς του, ποῦ τοῦ ἐνέπνεεν ἡ εἰκὼν ἐκείνη! Πόσον εὔρεθη ἡπατημένος τώρα, πόσον ἀλλοίαν τὰ πράγματα ἀπὸ τότε. Τὶ ἀταίριαστον ποῦ ἔβλεπεν τὸ χιμαρικὸν παρελθόν πρὸς τὴν πραγματικὴν ζωὴν τοῦ παρόντος! Ποιὸς θὰ ἐπιστευει ποτὲ πῶς οἱ δρκοὶ ἐκεῖνοι καὶ τὰ δάκρυα θὰ ἦσαν τόσον δόλια, ξένα στ' ἀληθινὸν αἰσθημά του. Στρέφει καὶ παρατηρεῖ τὸ ἔργον του μὲ μάτια ἀφηρημένα κάπως, σὰν βλακωμένα καὶ τοῦ φίνεται ψυχρόν, ἀγνωριστον. “Ολὴ ἡ προτέρα του ἀφίσταστος καὶ τελειωτικὴ ἀρμονία τῶν γραμμῶν καὶ τῶν χωμάτων, τοῦ ἐφαίνετο ηδη ἀκανόνιστη, ἀχαρη. Νομίζει δτι τὰ μάτια ἐκεῖνα τὰ πλανετικὰ ἀλλοτε — τὰ ὀνειρεμένα του μάτια, τὸν προσέβλεπαν τώρα μ' ἔνα ψφος προσποιημένον, περιγελαστικόν. Μια λύπη ἀπλετος γεμίζει πέρα-πέρα τὰ στήθη του καὶ νοιώθει σὰν κάποια μυστικὴ εἰρωνεία νὰ σχίζῃ τὰ σπλάχνα του!

“Ω! Πῶς θὰ ἥθελε νὰ ἔχειντο ἡ ἀπατηλὴ ἐκείνη εἰκὼν ἀπὸ τὰ μάτια του, γιὰ τὴν δποῖαν δὲ Παῦλος ἐθυσίασεν δλο τὸ σφριγός κι' δλην τὴν λαχτάραν τῆς καρδιᾶς του...”

Κι' ὅταν τὴν ἐπομένην μέσα εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν αἴθουσαν τῆς ἔκθεσεως, τὴν πλημμυρισμένην ἀπὸ τὴν ἀριστοκρατίαν τοῦ πνεύματος καὶ τῆς τέχνης, ἡ ἐπιτροπὴ κατενθουσιασμένη ἀπὸ τὴν μοναδικὴν ἐπιτυχίαν τῆς «Σιβυλλᾶς» ἀνεκήρυττε νικητὴν τὸν ζωγράφον της, καὶ δὲ κόσμος δλος ἐσείστο ἀπὸ τ' ἀτέλειωτα κειροκροτήματα καὶ τὰς ἐπευφημίας, δὲ Παῦλος προσπαθοῦσε ἐπίμονα ν' ἀποφύγῃ δλω τὰ βλέμματα συμμαζωμένος σὲ κάποιαν ἄκρη.

Μυχίς συγκίνησις γοργὰ ἐτάραξε τὴν ψυχήν του, ἀμα ἀκουσει νὰ καλοῦν τ' ὄνομά του, τὸ δὲ ἐδαφος νὰ χάνεται ἀπὸ τὰ πόδια του, ἐνῷ τὰ νεανικά του στήθη ἐφούσκωνται ἀπὸ συχνὸν ἀναστεναγμόν. Τὸ πρόσωπόν του ἔγινε μονυμάτις κατάχλωμον, μαραμένον σὰν τὸ κομμένο λουλούδι! “Ἐξαφνα ἀναπετάχθηκε σὰν ἀλαισογμένος ἀπὸ τὴν θέσιν του, καὶ πρὸς στιγμὴν τοῦ ἥλους νὰ ὀρμήσῃ μπροστά εἰς τὴν ἐπιτροπήν, ποῦ ἐπειρμένει νὰ τὸν στεφανώσῃ, ν' ἀρπάξῃ τὸ ἔργον του καὶ νὰ τὸ σκορπίσῃ σὲ κιλια κομμάτια καὶ νὰ φωνάξῃ μ' δλην τὴν δύναμιν του:

— Εἶναι ντροπὴ ἔτιν ἔθραβενσατε αύτὸ τὸ ἔργον! Εἶναι τιποτένιο, ἀνάξιο νὰ ἐπαινεθῇ ἀφ' οὐ ἔχει ἔνα τέτοιο μοντέλλο! Προσέχετε, εἶναι ἀποτυχία ἀληθινή, δλοφίνερη...

‘Αλλὰ πάλιν συνεκρατήθη κατώρθωσε μετὰ κόπου νὰ πνιξῃ τὴν δργήν του καὶ νὰ σταματήσῃ τὴν δρμήν του. Καὶ χωρὶς νὰ εἴπῃ τίποτε ἔφυγε σιγὰ χωρὶς νὰ τὸν ἀντιληφθῇ κανένας, ἐνῷ ἐπάνω εἰς τὰς παρειάς του ἐκύλισε ἔνα δάκρυ χονδρό, μαζὶ μ' ἔνα πικρὸ χαμόγελο στὰ τρέμοντα κείλη του - μαρτυροῦντα δλο τὸ κρυφὸ παράπονο ποῦ ἐφώλιαζεν ἐντὸς του!..

ΤΑΚΗΣ ΚΟΝΟΡΘΩΣ

